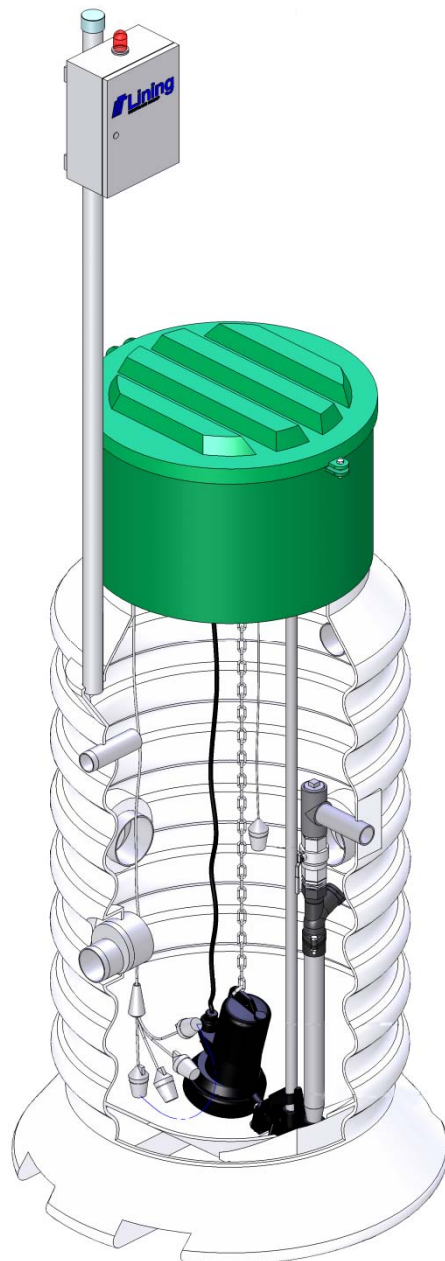

Lining pumppaamot

Asennusohje

1 Pumppaamon sijoittaminen

Kiinteistökohtainen jätevesipumppaamo sijoitetaan yleensä ulos rakennuksen välittömään läheisyyteen tai kauemmas rakennuksista esimerkiksi kahden tai kolmen kiinteistön yhteiseksi pumppaamoksi.

Sijoitusta harkitessa tulee ottaa huomioon seuraavia seikkoja:

- mahdollisten olevien putkien sijainti
- kiinteistöstä pumppaamolle johtavan viettoviemärin riittävä pituuskaltevuus
- pumppaamolta verkostoon johtavan paineviemärin asentaminen
- sähkönsaanti pumppaamolle
- maasto-olosuhteet (esim. maastonmuoto, kallio)
- piha-alueen muu käyttö
- pumppaamon huollettavuus
- mahdolliset hajuhaitat

Yleisin tapa kiinteistökohtaisen pumppaamon asentamiseen on rakennuksen välittömässä läheisyydessä. Tällöin tarpeellisten viettoviemäreiden pituudet jäävät kohtuulliseksi ja sähkökaapelin veto kiinteistöstä pumppaamolle ei ole ongelmallista.

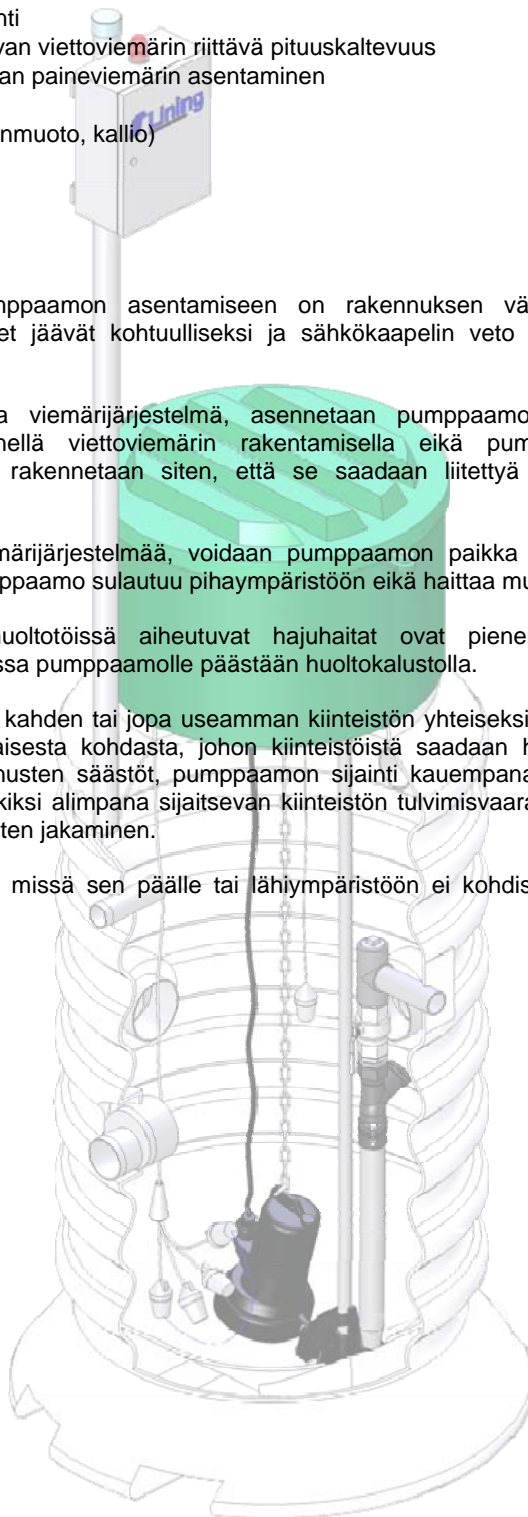
Mikäli kiinteistössä on jo olemassa viemärijärjestelmä, asennetaan pumppaamo yleensä olevan saostus-kaivon läheisyyteen. Tällöin selvittää pienellä viettoviemärin rakentamisella eikä pumppaamo muuta pihajärjestelyitä. Pumppaamolta lähtevä paineviemäri rakennetaan siten, että se saadaan liitettyä mahdollisimman lyhyellä putkella runkoviemäriin.

Kiinteistöissä joissa ei vielä ole viemärijärjestelmää, voidaan pumppaamon paikka valita vapaammin. Paikan valinta kannattaa tehdä huolellisesti, jotta pumppaamo sulautuu pihaympäristöön eikä haittaa muita pihalla suoritettavia toimintoja.

Asennettaessa pumppaamo ulos huoltotöissä aiheutuvat hajuhaitat ovat pienempiä, pumpun nostaminen ylös pumppaamosta helpompaa ja tarvittaessa pumppaamolle päästään huoltokalustolla.

Usein pumppaamo rakennetaan myös kahden tai jopa useamman kiinteistön yhteiseksi. Tällöin sen sijoituspaikka etsitään kiinteistöjen välisestä maastosta sellaisesta kohdasta, johon kiinteistöistä saadaan helposti rakennettua viettoviemärit. Asennuksen etuina ovat mm. kustannusten säästöt, pumppaamon sijainti kauempana pihapiiristä ja pumpun käyminen useammin. Riskeinä taas ovat esimerkiksi alimpana sijaitsevan kiinteistön tulvimisvaara, varatilavuuden riittävyys, sähkönsaanti sekä käyttö- ja ylläpitokustannusten jakaminen.

Pumppaamo on sijoitettava paikkaan, missä sen päälle tai lähiympäristöön ei kohdistu ajoneuvoliikenteen aiheuttamaa lisäkuormitusta.

2 Pumppaamon asennuksessa huomioitavia seikkoja

Pumppaamo nostetaan paikoilleen esimerkiksi traktoria apuna käyttäen pystyasennossa pumppaamon nostokorvakkeista nostaen. Kaivannon pohja tasoitetaan ja tiivistetään murskeella (0-16mm) noin 200mm vahvuudelta.

Säiliö asennetaan vaakasuoralle pohjalle. Pidä pumppaamon kansi paikoillaan, ettei sinne pääse täyttömaata tms. Pohjan ulkopuoliset kolot täytetään jäätymättömällä hiekalla, työnnä ja tiivistä laudalla säiliön molemmilta puolilta. Varmista vielä, että pumppaamo on varmasti suorassa, jotta silmää häiritseviltä asentovirheilä vältetään.

On tärkeää huomioida maa-aineksen tiivistys varsinkin talviaikaan, jolloin maa-aineksen sekaan saattaa jäädä jäätynyttä maata tai jopa jäälohkareita. Sulaessaan ne saattavat aiheuttaa maa-aineksen uudelleen tiivistymistä tai siirtymistä, jolloin kaivon rakenteet tai putkistoliitokset saattavat jopa vahingoittua.

Asennettaessa pumppaamoja talvella on otettava huomioon tuotteen mahdollinen pakkaskovettuminen ts. muovi on sitä hauraampaa mitä kylmempää on.

3 Ankkurointi ja ympärystäyttö

Pumppaamosäiliö on suunniteltu siten, että normaaliolosuhteissa se ankkuroi itse itsensä. Kuitenkin aina kun säiliö asennetaan, on huomioitava paikalliset olosuhteet ja arvioitava mahdollisen lisäankkuroinnin tarve.

Lisäankkurointi: Pumppaamon vakautta maassa voidaan parantaa asentamalla säiliön ankkurointiulokkeiden päälle ankkurointipuut. Tähän tarkoitukseen sopii kyllästetyt puu- (esim. 100x100x2500) tai betonipalkit.

i Pumpaamon ympärystäyttö kokonaisuudessaan tehdään n. 40cm leveydeltä säiliöstä jäätömällä ja jäätyttömällä kitkamaalla (murske 0-16mm), joka tasataan ja tiivistetään huolella 30cm kerroksina. Säiliön ympärystäyttöä jatketaan tiivistäen vastaavalla tavalla kerroksina ylös kaivon olkaan asti. Tämän jälkeen tiivistämistä täryttämällä ei enää tarvita.

Rakennuksen ulkoseinän ja pumppaamon väliin rakennuksen välittömään läheisyyteen on tarvittaessa asennettava tarkastuskaivo tai – putki, jotta viemäriputkiston huolto- ja tarkastustoimenpiteet olisivat mahdollisia. Jos rakennuksesta on aikaisemmin johdettu harmaita vesiä ja käymälävesiä erikseen on tarkastuskaivoon liitettävä molemmat putket

Kun rakennuksen viemärit liitetään pumppaamon suljettuun säiliöön, voi vanhan rakennuksen viemäriputkiston tuuletusta joutua muuttamaan. Jos rakennuksen viemäristä ei ole ulkoilmaan johdettua tuuletusputkea voi viemärihaju purkautua talon sisätiloihin. Näin voi käydä esimerkiksi rakennuksissa, jossa WC:n tuuletus on hoidettu huoneistossa sijaitsevalla ns. alipaineventtiilillä. Hajupurkauksia syntyy silloin tilanteissa, joissa viemäriputkistossa muodostuva ylipaine pääsee purkautumaan vesilukon läpi.

Avaa tarvittavat tuloyhteet, jos pumppaamossa ne ovat valun jäljiltä ummessa ja kaavi sisäpinta vastaamaan putken sisähalkaisijaa.

i Täytön saavuttaessa tulo- ja paineputkien asennuskorkeuden on putkien alapuolinen täyttö tiivistettävä ja täytettävä erityisellä huolellisuudella jälkipainumisen estämiseksi.

Tuloviemäriin asennuksen jälkeen asennetaan paineputki, ylivuotoputki ja sähköputket paikalleen. Liitokset voidaan tehdä esimerkiksi hitsaamalla tai mekaanisella liitoksella esimerkiksi vetoa kestäväällä Hawlen liittimellä.

Käytettäessä ulkokeskusta (hälytysvalo) ja kiinnitystolppaa ennen tolpan asennusta on porattava reikä kaivossa olevan kierteen sisään kaapelien läpivientiä varten (noin Ø35-40mm). Sähkötolpan kierre on tiivistettävä huolellisesti tolppaa asennettaessa. Asenna tolppa siten, että siihen kiinnitettävä keskus asettuu kaivon nähden sivulle, mutta ei kaivon eteen. Näin voidaan ehkäistä hankala tai jopa vaarallinen työasento, jos jouduttaisiin seisomaan kaivon aukon päällä.

HUOM. Käytettäessä sisäkeskusta kaapeleiden läpivientiin voi käyttää kierteen alla olevaa sivusuuntaista avattavaa läpivientiä. Läpiviennit on tehtävä tiiviiksi, jotta kaivon ulkopuolelta kosteus ei tihku kaivon. Kaivon ulkopuoliset sähkökaapelit on hyvä sijoittaa suoja-putken sisään ja sen sijainti merkittävä kaivantoon asianmukaisesti.

Samaa läpivientiä voi myös käyttää verkon syöttökaapelin tuomiseksi keskukselle, siten että kaikki kaapelit sijoitetaan tolpan sisään suojaan.

4 Pumppaamon tuuletus ja lämmöneristys

Jos tuulettamista rakennuksen viemäriputkistosta ei jälkeenkään voida rakentaa tuuletusputkella ulkoilmaan, voi sen hoitaa asentamalla tuuletusputki pumppaamon yhteyteen. Tämä ratkaisu voi tuoda ajoittaisia hajuhaittoja pumppaamon lähiympäristöön, ellei putkea johdeta riittävän korkealle esim. lähellä sijaitsevan rakennuksen ulkoseinää pitkin katolle. Pumppaamosta järjestetyn tuulettamisen yhteydessä on varmistettava, että pakkasilma ei pääse sen kautta pumppaamoon jonka seurauksena voi olla pumpun tai pumppaamon laitteiden jäätyminen. Kiinteistön viemäriin kautta järjestetty tuuletus voi johtaa ilmanpaine-eroon, joka kylmällä säällä saattaa jäädyttää pumppaamon.

Ilman asianmukaista eristystä pumppaamossa oleva jätevesi voi jäätyä, joka voi vahingoittaa pumppua tai rikkoa pumppaamon osia. Pumppaamo eristetään asennusvaiheessa ulkopuolelta noin 1m säteellä kaivon ulkoreunasta. Tämä eristys katkaisee roudan etenemisen maassa kaivon ulkopuolella. Periaate on kuitenkin se, ettei pakkasilma pääse vaikuttamaan pumppaamon sisällä oleviin osiin niin, että ne voivat jäätyä.

Täytön ollessa n. 40cm päässä maanpinnasta asennetaan lämpöeristeet (esim. 2m x 2m x 50mm eristelevyä).

Talvikaudeksi käyttämättä jäävän pumppaamon asianmukaisen eristämisen lisäksi voi markiini tiloihin hyväksytyt lämmityslaitteen asentaminen olla tarpeen. Kalliokaivannossa pumppaamon eristäminen tulee toteuttaa tapauskohtaisen suunnitelman mukaan. Pintavesien pääsy pumppaamoon estetään jättämällä pumppaamon kansi noin 20 cm maanpinnan yläpuolelle.

Pumppaamon korkeutta saadaan tarvittaessa pienennettyä työmaalla kaulusta leikkaamalla. Varaa kuitenkin kannelle pintaan maan tiivistymisestä aiheutuvaa painumavaraa noin 10cm. Ilmoitettua suurinta asennussyvyyttä ei kuitenkaan saa ylittää. Liian syväälle asennettaessa on vaarana, että kasvanut maanpaine tai pohjaveden noste vioittaa pumppukaivoa.

Kaivon putken päähän on mahdollista asentaa valurautakansi. Tällöin on asennuksen yhteydessä tehtävä kuorman-
tasauslaatta valurautakannelle, koska muovikaivo ei kestä esim. yliajavan raskaan liikenteen kuormaa.

5 Ohjauskeskuksen kaapelointi ja pumpun asennus

Käytä sähköasennuksiin vain asianmukaista sähkötöihin luvan saanutta henkilöä.

Ohjauskeskus asennetaan pumppaamon mukana toimitettavaan kiinnitystolppaan (lisävaruste), jos keskus asennetaan pumppaamon yhteyteen.

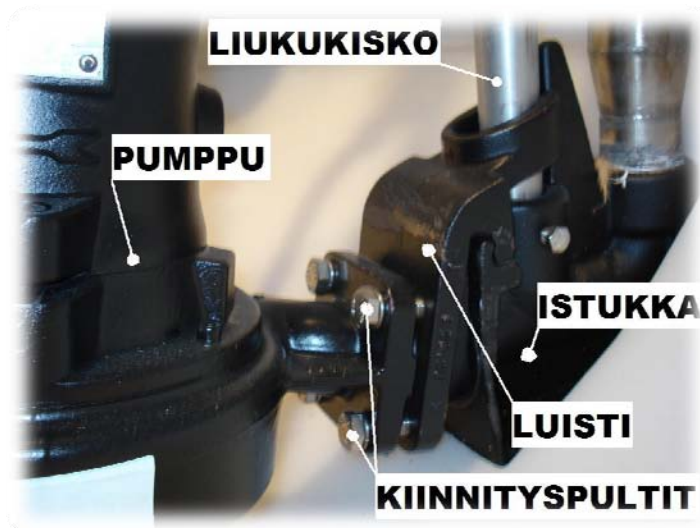
- Keskukselle verkon syöttökaapelina käytetään esim. MCMK 5x2.5 maakaapelia

Mikäli ohjauskeskus asennetaan muualle kuten esimerkiksi sisätiloihin välimatkan ollessa yli 6 m. Tällöin pumpun ja vippojen kaapeleita joudutaan jatkamaan, koska pumpun ja vippojen omat vakiokaapelit eivät riitä. Jatkosliitäntä on suoritettava kaivossa vähintään IP67-rasiaan. Kaapeloinnin tullessa maahan on kaapeloinnissa käytettävä maakaapelia.

- Pumpulle UAK 25–35/2 M, esim. MCMO 7x1.5 sisätiloissa tai MCMK 4 x2.5+1,5+1,5 S maakaapelia

- Ohjaus 2H + 1H, esim. MCMK 4 x 1.5 S

Välimatkan ollessa yli 30 m suositellaan pumppuille käytettäväksi Ø 2,5mm² kaapelia jännite-/virtahäiriöiden vähentämiseksi.

Ennen pumpun laskua paikalleen asenna tarvikepussin mukana tullut luisti paikalleen pumpun poistoyhteeseen neljällä mukana tulevalla pultilla (katso kuva). Laita luistin ja pumpun väliin mukana tuleva ohutlevytiiviste ennen luistin kiinnittämistä pumppuun. Tarkista lisäksi, että luistissa on kiinni pesässään istukkaa vasten tuleva huulitiiviste.

Ammattmiehen suorittamien sähkökytkentöjen jälkeen tarkista ensin pumpun oikea pyörimissuunta ja laske pumppu sitten vasta kaivoon liukukiskoa pitkin istukkaan. Oikea pyörimissuunta on näytetty nuolella pumpupesän kyljessä. Pumppu asettuu paikalleen tiiviisti omalla painollaan automaattisesti.

Kiinnitä ketju yläpäästään siten, että ylimääräinen osa ei jää roikkumaan kaivoon ja siihen ei jää löysiä. Löysänä roikkuva ketju saattaa liikkeessa hangata ja jopa vahingoittaa pumppaamon kiinteitä osia.

i Tärkeää on huomata useampia pumppaamoita asennettaessa, että keskuksat moottorisuojakytkimiltään vastaavat vastaavaa oikeaa pumpputta esimerkiksi seuraavasti:

UAK25/2M	4-6,3 ampeeria
UAK35-36-45/2M	6-10 ampeeria.
UAK75-76/2M	suojakytkimen lisäksi useimmiten varustettu pehmokytkimin

Arvot löytyvät pumpun arvokilvestä sekä keskuksen tyyppikilvestä.

6 Vipojen asennus

Asenna käynti- ja ylärajahälytyskytkimet eli vipat siten että ne pääsevät vapaasti kellumaan eikä kaapeli pääse missään tilanteessa pumpun imuaukkoon. Pintakytkimet ripustetaan kaapeleissa olevista kiinnikkeistä pumppaamossa oleviin kannakkeisiin siten että ne uivat veden pinnalla ja seuraavat nesteen liikkeitä.

1H-vipan kallistussuunnalla ei ole merkitystä, mutta 2H ja 3H-vipat ovat painotettu siten, että ne kallistuvat vain yhteen suuntaan. Vipan kyljessä on merkki joka osoittaa sen suunnan joka jää ylöspäin kellumaan. Vipan kiinnikkeestä voidaan kaapelia kiertää siten, että vipan kallistussuunta oikea.

i Pintakytkimen uimissuunta on valittava siten, ettei kelluke voi jäädä minkään tason alle tai päälle eikä takertua muihin rakenteisiin esimerkiksi putkistoon tai pumppuun, yms.

2H ja 3H vipojen kytkentätasojen korkeuseron säätö suoritetaan siirtämällä kaapelissa olevaa painoa. Pumpausväli on pienimmillään, kun johtopaino on noin 10cm (normaalisti 20cm) etäisyydellä kellukseen juuresta.

Huomaa, että pumpun ohjaus- ja hälytysvipat tulevat kuvan osoittamalla tavalla: ylärajahälytysvipa Kari 1H vasemmalla ja pumpun käynnin ohjausvipa Kari 2H oikealla ylhäältä katsottuna. Pumpun käyntisuunnasta (pyörre myötäpäivään) johtuen tällöin 2H vipa ei ajaudu pumpun putkiston taikka rakenteiden alle estäen vipan toiminnan.

Jos käytetään paineanturia asetetaan se pumpun alareunan kohdalle suojaputken (jos käytössä) alareunan tasalle. Paineanturin pumpun sammutusyläraja on 200mm alle alimman viettotuloyhteen. Kahden pumpun järjestelmissä pumppujen yhtäaikainen pumppauskäynnistysraja on 100mm alle alimman viettotuloyhteen. Paine-yhteen korkeudella ei ole suurempaa merkitystä, jos se on vieton lisänä. Pelkkää yhtä painetuloyhdettä käsitellään kuten yhtä tuloviettoyhdetä.

Nyrkkisääntönä on, että nousuputken venttiilit eivät jäisi veden alle normaalikäytössä.

Ylärajahälytys asetetaan 200mm yli ALIMMAN viettotuloyhteen alareunan.

Käynnistysvipat voidaan asettaa toimimaan vastaavalla tavalla. Käynnistysvippojen rajat on testattava ennen käyttöönottoa johtuen pienistä kytketymisrajojen erilaisuuksista.

**❗ PUMPPUA EI SAA NOSTAA EIKÄ KANNATTA SÄHKÖ-
KAAPELISTA! PUMPPUA EI SAA MYÖSKÄÄN NOSTAA
KÄYNNIN AIKANA ISTUKASTA YLÖS EDES NOSTO-
KETJUSTA. PAINEISKUN SEURAUKSENA LUISTIN TIIVISTE
SAATTAA IRROTTA!**

**❗ PUMPPAAMON OHJAUSKESKUS ON HYVÄ SIOITTA
PUMPPAAMON LÄHEISYYTEEN. HUOMAA, ETTÄ PUMPUN
MUKANA TULEE PIENESSÄ KIRJEKUORESSA TARRALLINEN
KOPIO PUMPUN TYYPIKILVESTÄ. TÄMÄ TARRA KIIN-
NITETÄÄN KESKUKSEN SISÄPUOLELLE KESKUKSEN
TYYPIKILVEN VIEREEN HUOLTOTÖIDEN HELPOTTAMI-
SEKSI. PUMPUN TYYPIN VOI NÄIN VARMISTAA SUORAAN
KESKUKSESTA.**

**❗ KESKUKSEN ALLA OLEVA SÄHKÖKAAPELIEN LÄPI-
VIENTIREIKÄ TOLPASSA ON TULPATTAVA VAROTOIMEN-
PITEENÄ, JOTTA TARPEETON ULKOILMAKIERTO SÄILIÖSSÄ
TALVISIN ESTETÄÄN JA EHKÄISTÄÄN JÄÄTYMISVAARA.**

Muista vielä nämä:

- Tarkista ja tarvittaessa säädä käynti- ja hälytysrajat. Tarvittaessa voit nostaa vipat pois kaivosta ja testata niiden toiminnan kallistelemalla niitä. Muista, koska on kysymys sähkölaitteista on olemassa sähköiskun vaara.
- Varmistu, että kaivon pohjalla ei ole mitään ylimääräistä kuten soraa, tms. Katso myös, että sähkökaapelit tai nostoketju ei roiku kaivon sisäpuolella vaan ovat siististi niputetut taikka ylimääräiset katkaistu pois.
- Koekäytä pumppu käsikäytöllä ja tarvittaessa tarkista oikea pyörimissuunta.
- Asenna eristevälikansi paikoilleen sisäolaketusta vasten siten, että se jää maanpinnan tason alapuolelle.
- Lukitse pumppaamon kansi.

Pumppaamo on nyt toimintakunnossa.